

Hoofdstuk 6 Even uit de wind en weer terug

6.1. Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen, binnen het kader van de wet VO, wat uitvoeriger, omdat dit extra voorzieningen zijn die door het voormalige swv vo (Noord-Limburg) deels samen met de gemeenten ontwikkeld zijn. Deze voorzieningen zijn expliciet gericht op het (weer) laten instromen van de leerlingen binnen het reguliere voortgezet onderwijs.

6.2. Maasland, onderwijsondersteunend onderwijs voor vmbo en havo

Bij de instroom van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs wordt voor een aantal leerlingen de inschatting gemaakt dat zij de competenties hebben om regulier voortgezet onderwijs te volgen, maar dat zij bij de start in het voortgezet onderwijs bij nagenoeg alle lessen hulp, veiligheid en structuur nodig hebben om met succes aan dit onderwijs te participeren. Swv vo 51.1 (en ook het nieuwe swv vovso 31.01) willen vooral preventief werken: daarbij willen we niet eerst de leerling laten stranden en vervolgens die leerling weer helpen, maar de leerling meteen de hulp bieden, die hij / zij nodig heeft. Bij de afschaffing van de svo-lom scholen is door swv vo 51.1 de keuze gemaakt om deze school onder te brengen bij het Blariacumcollege te Blerick. De toenmalige school is teruggebracht naar een afdeling voor de onderbouw (leerjaar 1 en 2) t.b.v. het samenwerkingsverband. Deze afdeling heeft de nadrukkelijke opdracht om de leerlingen dusdanig intensief te begeleiden, dat deze leerlingen met succes in leerjaar 3 van het reguliere onderwijs instromen. Aanvankelijk betrof dit uitsluitend vmbo-leerlingen. Vanaf 2010 is hier een groep voor Havo-leerlingen aan toegevoegd. Het merendeel van de leerlingen heeft kenmerken van ASS.

Er is ruimte voor ongeveer 64 brugklassers en 64 tweedejaars, waarvan er voor beide leerjaren 16 plaatsen voor leerlingen op Havo(VWO) niveau zijn. De toelatingsactiviteiten worden verricht door het gespecialiseerde ondersteuningsteam van Maasland. De toelaatbaarheid wordt bepaald door het Ondersteuningsloket.

De financiering van deze afdeling geschiedt door het Blariacumcollege, aangevuld met middelen vanuit het samenwerkingsverband. Voor verdere informatie zie schoolondersteuningsprofiel van Maasland.

6.3. Bovenschoolse Zorg Voorziening

De Bovenschoolse Zorg Voorziening (BZV) is in 2007 opgericht door het swv vo 51.1, in samenwerking met de 4 betrokken gemeenten. Er is gekozen voor een aparte huisvesting, waarbinnen (gelijktijdig en tijdelijk) jaarlijks plaats is voor ongeveer 40 leerlingen uit het Voortgezet Onderwijs.

Landelijk heette dit beleid "reboundvoorzieningen"; het is bedoeld voor leerlingen, die tijdelijk vanwege (overwegend) gedrags- en motivatieproblematiek, niet verder te helpen zijn in het reguliere onderwijs. Zij dreigen dan schooluitvaller te worden. Soms past hun problematiek bij het aanbod van het Voortgezet Speciaal Onderwijs. In veruit de meeste situaties blijken de gezinssituatie, de sociale omgeving en soms persoonskenmerken belemmeringen mee te brengen om op dat moment succesvol in het regulier onderwijs te participeren.

De uitvoering van de trajecten “Herstart” en “Op de rails” heeft vanuit het speciaal onderwijs ook op de BZV plaatsgevonden. Vanaf 1 aug 2014 krijgen deze trajecten formeel ook vanuit één organisatie vorm. De aanmeldingen verlopen via het ondersteuningsloket. De leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring ontvangen komen na een intakeperiode van ongeveer 4 weken in een (kort of lang) traject. De korte trajecten leiden binnen ongeveer 3 maanden tot een terugkeer in het regulier onderwijs. Bij de lange trajecten is een langere, intensievere begeleiding noodzakelijk.

Op jaarbasis begeleidt de BZV ongeveer 80 leerlingen tijdelijk. Doel is een succesvolle instroom terug naar het reguliere onderwijs voor 75% van de BZV leerlingen..

De gefaseerde instroom in het reguliere onderwijs en de nazorg hierbij dienen tot deskundigheidsbevordering bij docenten in het reguliere onderwijs te leiden.

Ook andere verworvenheden, zoals het werken met een specifiek gedragsprogramma, zal overgedragen worden naar het regulier onderwijs, zodat de omvang van de BZV uiteindelijk verminderd kan worden. Voor de eerste beleidsperiode is de huidige BZV echter nog hard nodig en is de financiële bijdrage van de 4 gemeenten essentieel voor de exploitatie van de BZV.

Voor meer informatie zie schoolondersteuningsprofiel BZV en het jaarverslag 2012 (zie bijlage 14).

6.4. Internationale Schakel Klas

De internationale schakelklas (ISK) is bedoeld voor leerlingen, die de Nederlandse taal niet of slechts beperkt beheersen. In veel gevallen gaat dit tevens gepaard met cultuurproblemen en andere belemmerende factoren voor de leerling.

Voor de regio van het samenwerkingsverband is de ISK ondergebracht als afdeling van het Valuascollege te Venlo. Momenteel heeft deze afdeling ongeveer 120 leerlingen verdeeld over 7 groepen. Het aantal fluctueert sterk vanwege de politieke ontwikkelingen. De meeste leerlingen zijn afkomstig uit de Oost-Europese landen en uit enkele Afrikaanse landen.

Gemiddeld genomen verblijven de meeste leerlingen 2 jaar op de ISK, waarna een instroom in het reguliere onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en/ of praktijkonderwijs volgt.

Ook hier is het van belang dat de instroom in het reguliere voortgezet onderwijs zorgvuldig verloopt en dat de ondersteuningsteams van de scholen hier een (arrangerende en bewakende) rol spelen. De instroom binnen regulier en praktijkonderwijs (en evt. VSO) valt tevens onder de monitor van het samenwerkingsverband. Zie verder schoolondersteuningsprofiel Valuascollege, onderdeel ISK.

6.5. Residentiële leerlingen

Vanwege psychische dan wel justitiële problematiek worden bepaalde leerlingen tijdelijk behandeld in gespecialiseerde jeugdzorginstellingen. Hierbij wordt gelijktijdig voor de module “onderwijs” een beroep gedaan op een gespecialiseerde onderwijsinstelling, die verbonden is aan deze gespecialiseerde vorm van jeugdzorg. Wanneer de behandelperiode afloopt wordt allereerst onderzocht of een terugkeer naar de school van herkomst een haalbare optie is.

Het ondersteuningsteam van de school en evt. het ondersteuningsloket worden hierbij ingeschakeld. Indien een terugkeer naar het reguliere onderwijs moeilijk lijkt, of te vroeg komt, wordt altijd het ondersteuningsloket ingeschakeld om de toelaatbaarheid van deze leerling tot een gespecialiseerde onderwijsvoorziening te bepalen.

Afgelopen schooljaar is er een pilot vanuit de justitiële instelling in Cadier en Keer uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een beleidskader en een werkwijze bij terugkeer van een leerling (zie bijlage 15). Ook deze thematiek zal het komende schooljaar in directe samenwerking met de betrokken voorzieningen verder uitgewerkt worden.

6.6. Thuiszitters.

Een bijzondere problematiek vormen de thuiszitters. In samenwerking met o.a. leerplicht van de gemeenten en jeugdzorg dienen wegen gevonden te worden om deze leerlingen weer met succes onderwijs te bieden. Enkele jaren geleden is er een oriënterend onderzoek naar deze problematiek in deze regio gedaan (zie bijlage 16). De conclusies en aanbevelingen uit dit onderzoek zijn nog steeds actueel. In de komende periode zal het samenwerkingsverband deze problematiek nader inventariseren, analyseren en waar nodig extra maatregelen nemen.

Hiervoor is inmiddels een overleg tussen leerplicht van de deelnemende gemeenten en het ondersteuningsloket gepland.

